

НАКАЗ

31.10. 2022

№ 164

Про результати моніторингових досліджень рівня навчальних досягнень учнів та стану викладання основ здоров'я у 5-9 класах

Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, беручи до уваги Довідку про результати моніторингових досліджень рівня навчальних досягнень учнів та стану викладання основ здоров'я у 5-9 класах (додається), на виконання рішення педагогічної ради від 10.10.2022 р. (протокол № 3),

НАКАЗУЮ:

1. Стан викладання основ здоров'я у 5-9 класах вважати задовільним.

2. Приділяти особливу увагу в роботі профілактиці наркоманії, алкоголізму, ранніх статевих стосунків та пов'язаних із цими явищами соціально-небезпечних хвороб (туберкульозу, ВІЛ/СНІДу), залученню до роботи представників правоохоронних органів, прокуратури, громадських організацій тощо.

Класні керівники
Протягом року

3. Освітлювати основні принципи дотримання здорового способу життя у шкільній газеті, учнівських дослідних проєктах.

Педагог-організатор
Грудень – травень

4. Запланувати на наступний навчальний рік тиждень «За здоровий спосіб життя».

Заступник з ВР
Травень

5. Провести бесіди «Принципи активного життя».

Класні керівники
Лютий

6. У межах батьківського всеобучу провести тренінги для батьків або їх елементи, які активізують спілкування, в результаті чого формуються ціннісні орієнтації щодо здорового способу життя. Основну увагу в системі здоров'язберігаючих технологій слід звернути на вироблення в учнів основ здорового способу життя.

Класні керівники, учителі-предметники, шкільна медсестра
Протягом року

7. Активізувати роботу щодо попередження хвороб і девіантної поведінки учнів.

Класні керівники
Протягом року

8. Удосконалювати індивідуальну оздоровчу роботу з учнями.

Класні керівники
Протягом року

9. Запланувати на новий навчальний рік щодо психолого-педагогічного супроводу впровадження здоров'язберігаючих технологій у НВП.

Заступники з НВП
Вересень

10. Забезпечити природні, соціально-економічні, особистісно-культурні, психологічно-педагогічні умови для успішного всебічного розвитку дітей.

Класні керівники, учителі-предметники
Протягом року

11. Контроль за виконанням наказу доручити заступнику директора школи з навчально-виховної роботи Татарин Г.Б.

Директор школи

Р.П.Заброцький

Довідка про результати моніторингових досліджень рівня навчальних досягнень учнів та стану викладання основ здоров'я у 5-9 класах

На виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», реалізації Державних стандартів базової й повної середньої освіти, згідно з річним планом роботи школи у жовтні 2022 року вивчався стан викладання та рівень навчальних досягнень учнів із основ здоров'я.

У ході перевірки адміністрацією закладу здійснювався контроль за станом викладанням основ здоров'я, ефективністю роботи методичної комісії вчителів природничо-історичних наук, розглядалися питання кадрового забезпечення вивчення предмета, рівень фахової підготовки педагогів. Проаналізовано шляхи надання методичної допомоги вчителям із метою підвищення їх професійного рівня. Перевірено навчально-методичне забезпечення уроків основ здоров'я. Здійснено перевірку рівня знань учнів із предмета в 5-9 класах. Вивчено питання про стан забезпечення підручниками з основ здоров'я учнів школи. Під час перевірки здійснювався контроль за веденням шкільної документації, відвідано та проаналізовано уроки, проведено бесіди з вчителями, анкетування, контрольні зрізи навчальних досягнень школярів.

Вивчення річного плану роботи закладу освіти, місця предмета в ньому, ознайомлення з програмно-методичним та кадровим забезпеченням викладання основ здоров'я, діяльністю методичної комісії в ЗОШ № 18 дозволяє зробити висновок, що адміністрацією школи створені належні умови для виконання державної навчальної програми з основ здоров'я. Контроль за станом викладання основ здоров'я здійснює директор школи Заброцький Р.П. (наказ від 31.08.2022 № 69-г «Про розподіл функціональних обов'язків та посадової відповідальності між адміністративними працівниками школи»). Адміністрація закладу відвідує уроки вчителів із метою тематичного, епізодичного контролю, виявлення, вивчення та узагальнення досвіду вчителів, прогнозування подальшої їх діяльності, організації навчання педагогів.

У ході перевірки були відвідані уроки основ здоров'я в 5-9-х класах, перевірено документацію: навчальний план, календарні та поурочні плани вчителів, стан ведення класних журналів з предмета, проведено вивчення дотримання вимог щодо змісту, обсягу навчальних програм та рівня знань, умінь і навичок учнів.

Мета предмета «Основи здоров'я» – формування здоров'язбережувальної компетентності учнів на основі оволодіння ними знаннями про здоров'я та безпеку, практичними навичками здорового способу життя і безпечної поведінки, формування в них ціннісного ставлення до життя і здоров'я, сприяння їх фізичному, психічному, соціальному і духовному розвитку.

Головними завданнями предмета є:

- формування в учнів знань про здоров'я, здоровий спосіб життя, безпечну поведінку, взаємозв'язок організму людини з природним, техногенним і соціальним оточенням;
 - розвиток в учнів мотивації дбайливо ставитися до власного здоров'я, удосконалювати фізичну, соціальну, психічну і духовну його складові;
 - виховання в учнів потреби у здоров'ї, що є важливою життєвою цінністю, свідомого прагнення до ведення здорового способу життя;
 - розвиток умінь самостійно приймати рішення щодо власних вчинків;
 - набуття учнями власного здоров'язбережувального досвіду з урахуванням стану здоров'я;
 - використання у повсякденному житті досвіду здоров'язбережувальної діяльності для власного здоров'я та здоров'я інших людей.
- Реалізація мети та завдань предмета буде ефективною за умов:
- постійного мотивування учнів до здорового способу життя і безпечної життєдіяльності;
 - застосування інтерактивних методів навчання, що забезпечують індивідуалізацію сприйняття, активну участь кожного учня і групову взаємодію;
 - урізноманітнення типів уроків (урок-тренінг, урок-екскурсія, урок-зустріч);
 - переважання практичних дій учнів у засвоєнні навчального матеріалу;
 - забезпечення зв'язку між теоретичними відомостями й можливостями їх практичного застосування;
 - забезпечення змістових та мотиваційних зв'язків предмета з навчальним матеріалом інших предметів (фізична культура, природознавство, біологія, література тощо);
 - наявності навчально-методичного забезпечення для всіх учасників освітнього процесу;
 - співпраці вчителя з батьками, батьків з дітьми;
 - ціннісного ставлення вчителя до свого здоров'я, особистого прикладу дотримання правил здорового і безпечного способу життя.

Метою перевірки було встановлення відповідності викладання основ здоров'я в 5-9-х класах методичним і науковим вимогам, а також виявлення шляхів поліпшення викладання предмета та набуття учнями глибоких знань, умінь і навичок.

За навчальним планом на вивчення основ здоров'я в 5-9-х класах відведено 1 годину, крім 5-А і 6-А класів, які навчаються за НПП «Інтелект України». Додаткових годин на вивчення предмета Робочим навчальним планом не передбачено.

Аналіз кадрового складу свідчить про достатній рівень забезпечення викладання основ здоров'я в 5-9-х класах школи:

ІПБ учителя	Педагогічний стаж, років	Кваліфікаційна категорія	Тижневе навантаження, год.	Класи, у яких викладає
Здинок О.М.	18	перша	8	5-Б, 5-В, 7-А, 7-Б, 8-А, 8-Б, 9-А, 9-Б

Фірман Б.М.	36	вища	3	6-Б, 6-В, 6-Г
Казмірук Л.О.	6	спеціаліст	1	7-В

Аналіз матеріальної бази та матеріального забезпечення предмета показав, що підручниками з основ здоров'я учні школи забезпечені на 100%:

Учні 6-Б,В,Г класів використовують підручник (авторський колектив Бех, Воронцова, Пономаренко, Страшко, учні 7-А,Б,В класів – підручник (авторський колектив Бойченко, Василяшко, Гурська, Коваль), учні 8-А,Б класів – підручник (авторський колектив Бойченко, Василяшко, Гурська, Коваль), учні 9-А,Б класів – підручник (авторський колектив Бойченко, Василяшко, Гурська, Коваль).

Всі учні 5-9 класів мають робочі та практичні зошити (автор Фука М.М.).

У школі обладнано кабінет з основ безпеки життєдіяльності, який забезпечено демонстраційними таблицями, дидактичним матеріалом, наочними посібниками, матеріалами для виконання практичних робіт. У кабінеті наявні стенди: «Перша допомога», «Пожежна безпека», «Цивільний захист», «Цікаво знати», «Правила дорожнього руху», «Принципи здорового способу життя», «Складові здоров'я». Навчальний кабінет оснащений технічними засобами навчання (магнітофон), а також сучасними ІКТ, а саме: проектором, комп'ютером. Є належні умови для комплексного їх використання.

Усе обладнання в кабінеті, наочні посібники, роздатковий матеріал систематизовано. Існує картотека. Наявний паспорт кабінету, оформлений відповідно до вимог Положення про кабінет.

Обладнання, навчально-наочні посібники та технічні засоби навчання зберігаються належним чином. Усе майно (і класні меблі) знаходяться в хорошому стані; мають сучасний вигляд.

Учителі Здинок О.М., Казмірук Л.О., Фірман Б.М. володіють вимогами навчальної програми, методичними рекомендаціями з питань викладання основ здоров'я у 2022-2023 навчальному році, вміло реалізують та застосовують їх у практичній діяльності.

Учителі добре володіють ІКТ та обізнані з інноваційними педагогічними технологіями, які постійно використовують під час проведення уроків.

Календарне планування учителів відповідає вимогам навчальної програми, доцільно розбиті теми за тематичними оцінюваннями, передбачені форми проведення тематичних оцінювань.

Поурочне планування ведеться систематично, в належному стані, в наявності як друковані так і писані конспекти уроків для 5-9 класів. Усі поурочні конспекти відповідають календарному плануванню.

Кабінет забезпечений фаховою та методичною літературою, яка щорічно оновлюється новинками за власний кошт Здинок Оксани Михайлівни. Учитель виписує фахові періодичні видання: «Основи здоров'я», «Шкільний світ», «Фізична культура і здоров'я».

Здинок О.М. постійно дбає про самоосвіту. Оформлена папка самоосвіти, де вміщено усі новинки, методичні публікації, передовий педагогічний досвід колег.

Відвідані уроки підтвердили, що вчителі доцільно визначають та належно реалізують навчальну, виховну та розвивальну мету.

Належна науково-методична підготовка вчителів дає змогу проводити уроки з достатньо високим темпом, оптимально застосовувати словесні (розповідь, пояснення, бесіди, лекції), наочні, практичні методи (демонстрація, рольова

гра, показ і аналіз комп'ютерних презентацій, практичні роботи та вправи, екскурсії), фронтальні, індивідуальні, групові форми навчальної роботи з учнями, раціонально використовувати кожну хвилину уроку, проводити диференціацію навчальної діяльності учнів упродовж навчального процесу.

Учителі працюють над формуванням уявлення про здоров'я, мотивацією позитивного ставлення до збереження життя і зміцнення здоров'я, формування основних життєвих навичок щодо здорового способу життя та безпечної поведінки, вихованням потреби в здоров'ї як важливій життєвій цінності.

Вчителі вчасно проводять тематичні оцінювання, підсумкові тематичні роботи у тестовій формі.

У 5-9 класах вчителі більше уваги звертають на формування в учнів необхідних складових індивідуальної захищеності людини, а саме: психологічної готовності адекватно діяти у разі наближення чи виникнення небезпек; усвідомлення своїх прав та обов'язків стосовно власного здоров'я; надання домедичної допомоги; готують дітей до свідомого осмислення їх поведінки та активної участі у забезпеченні повноцінної діяльності в оточуючому життєвому середовищі. Вони працюють над формування здорового способу життя, вихованням дбайливого ставлення до свого здоров'я та над запобіганням дитячого травматизму. Учителі на уроках намагаються проводити дискусії, мозкові атаки, рольові ігри, елементи тренінгу, розгляд та аналіз життєвих ситуацій.

Учителі дотримуються правил техніки безпеки під час проведення навчальних занять, практичних робіт, відповідно до діючого Положення проводить цю роботу з учнями.

Уроки з «Основ здоров'я» у школі мають практичне спрямування. Під час викладання курсу педагог широко застосовує міжпредметні зв'язки, опираючись на знання учнів з біології, хімії, фізики, фізичної культури та життєвий досвід дітей; аналізуються конкретні ситуації, випадки, спільно шукаються шляхи розв'язання проблем.

Під час викладання предмету застосовують інтерактивні форми і методи роботи з учнями, одним із яких є метод проектів.

Щодо організації співпраці з батьками, дорослими членами сім'ї, то можна сказати, що постійно необхідна участь батьків у виконанні завдань, спрямованих на моделювання здоров'язбережувальних компетенцій дітей.

Учителі та учні добре обізнані із вимогами та критеріями оцінювання навчальних досягнень з предмету: тривалістю вивчення теми, кількістю, тематикою і термінами проведення обов'язкових робіт і тематичних оцінювань.

Учителі у процесі контролю використовують завдання, які дають змогу комплексно оцінити знання, вміння та навички, правила поведінки учнів у життєвих ситуаціях, емоційно-ціннісне ставлення до навколишньої дійсності.

Аналіз навчальних досягнень учнів, зокрема зіставлення результатів вчительського і директорського контролю дають змогу говорити про об'єктивність оцінювання вчителями навчальних досягнень учнів.

Слід відмітити, що в школі проводиться позакласна робота з предмета: проходять тижні здоров'я, тижні БЖД; протягом року діє змінна виставка малюнків і плакатів на тему «Молодь обирає здоровий спосіб життя». Проводяться тематичні інформаційні години, екскурсії до пожежної частини, День цивільного захисту. В коридорах школи оформлено стенди з постійними/змінними інформаційними матеріалами та рекомендаціями: «Ми за здоровий спосіб життя», «Особиста гігієна», «Правила дорожнього руху», «Надзвичайні ситуації».

Зокрема, вчителем Здирок О.М. проведені такі заходи:

2018 рік

1. Виховний захід «Будь помітним» (за участю поліції).
2. Бесіда «Все знати про своє тіло» 9-ті класи (Центр здоров'я).
3. Заочна участь у Всесвітній конференції «Педагогіка здоров'я» (стаття).
4. Бесіда «Булінг» за участю ГО «Успіх».
5. Участь у програмі «Абетка харчування».
6. Виступ у конкурсі агітбригади «СНІД» – 3 місце
7. Співпраця з медичною академією. Виховна година «СНІД – проблема тисячоліття».
8. Участь у міському конкурсі «Професія очима дітей» – 2 місце (Косар Олег)

2019 рік

1. Участь у міському конкурсі «Безпека в житті – життя в безпеці»:
 - в номінації «Малюнок»
 - 1 місце – Щербатюк Валерія – 4-б
 - 2 місце – Колодій Вікторія – 3-а
 - 3 місце – Зімакевич Євгенія – 4-а
 - в номінації «Комп'ютерна презентація»
 - 2 місце – Грох Євеліна – 7-а
 - в номінації «Кросворд»
 - 1 місце – Михалків Христина – 4-б
 - Попович Руслан – 9-б
 - 2 місце – Муринський Ярослав – 3-а
 - 3 місце – Вознюк Олег – 3-а
2. Виховний захід «Будь уважним на дорозі» для 5-х класів.
3. Виступ на обласному семінарі з Цивільного захисту директорів та ЗНВР з на тему «Оснащення кабінету основ здоров'я».

2020 рік

1. Участь у обласному конкурсі «Безпека в житті – життя в безпеці»:
 - 2 місце – Щербатюк Валерія – мистецький напрямок,
 - 3 місце – Михалків Христина – літературний напрямок.

2. Тиждень Правил дорожнього руху (6-б, 9-а класи).
3. Участь у всеукраїнській конференції «Цифрові технології в освітньому процесі закладів освіти».
4. Участь у міському конкурсі «Охорона праці очима дітей»:
2 місце – Лазар Юлія – 7-а,
3 місце – Лапчак Анастасія – 8-б.
5. Участь у міському фото-конкурсі «Безпечна країна» – подяка команді.
6. Участь у підготовчих курсах для вчителів основ здоров'я на тему «Медіаграмотність вчителів на уроках основ здоров'я».
7. Виступ на міському семінарі вчителів основ здоров'я.

2021 рік

1. Участь у міському конкурсі «Безпека в житті – життя в безпеці»:
- в номінації «Малюнок»
3 місце – Здирок Вадим – 8-а
2. Бесіда для учнів 6-7 класів «Правила дорожнього руху» (за участю поліції).
3. Участь у написанні підручника та зошита НУШ «Здоров'я, безпека та добробут» для 5-х класів.
4. Участь у міському фото-квесті «Правила поведінки на вулиці» – подяка команді.

2022 рік

1. Бесіда для учнів 8-9 класів «Правила дорожнього руху» (за участю поліції).
2. Участь у тижні толерантності.
3. Участь у міському велоквесті «За здоровий спосіб життя» – учні 9-а класу Смольський Максим і Дзюба Станіслав.
4. Участь у обласних змаганнях «Сокіл» («Джура») – 2 місце. Надання домедичної допомоги.
5. Участь учителя Здирок О.М. в написанні підручника та зошита НУШ «Здоров'я, безпека та добробут» для 6-х класів.
6. Виступ на Всеукраїнській конференції вчителів ОЗ. Захист підручника для 5 класу «Здоров'я, безпека та добробут».
7. Бесіда за участю ДСНС «Мінна небезпека».
8. Виступ на трансфер-містечку на тему «НУШ, підручник «Здоров'я, безпека та добробут»».
9. Участь у міському засіданні вчителів природничих наук, виступ на тему «Оновлена програма основи здоров'я-2022».

Учитель Фірман Б.М. провела такі заходи:

1. Відкритий виховний захід на тему «Здоров'я понад усе».
2. Участь у міському конкурсі «Ми за здоровий спосіб життя».
3. виготовлення стіннівок «Снід-загроза ХХІ століття».
4. Бесіда «Технічний прогрес і здоров'я людини».
5. Участь у тижні Безпеки життєдіяльності учнів.
6. Виступ на методоб'єднанні вчителів основ здоров'я на тему «Харчування і здоров'я».
7. Конкурс малюнків «Правила дорожнього руху».
8. Бесіда за участю організації ГО «Успіх» на тему «Шкідливі звички та їхній вплив на організм».
9. Бесіда «Психічна та духовна складова здоров'я».

10. Виховна година «Чинники, що впливають на життя і здоров'я».

Співбесіда з учителями та вивчені документи показали, що вчителі ознайомлені з навчальною програмою, методичними рекомендаціями щодо викладання основ здоров'я у поточному навчальному році, інструкціями щодо оцінювання навчальних досягнень учнів з предмета. Програма з предмета виконується в повному обсязі та своєчасно згідно з календарними планами вчителів.

Вивчення предмета «Основи здоров'я» у 2022-2023 навчальному році здійснюється за Оновленою навчальною програмою, затвердженою наказом МОН України від 03.08 2022 р. № 698.

Класні журнали ведуться згідно з Інструкцією з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 року № 496.

Наслідки вивчення роботи вчителів, аналіз успішності учнів з предмета показали, що педагоги демонструють достатній рівень викладання основ здоров'я, є фахівцями своєї справи, забезпечують засвоєння учнями навчального матеріалу, формування й розвитку в них навичок безпечної для особистого здоров'я та здоров'я оточуючих поведінки, виховують у них свідоме ставлення до власного здоров'я, формують здоровий спосіб життя.

Перевіркою встановлено, що вчителі проводять уроки на достатньому рівні. Під час уроків використовують репродуктивні, пошукові, словесно-дослідницькі методи роботи. Вони активно застосовують фронтальні, групові, парні форми роботи, залучаючи постійно до роботи всіх учнів класу.

Заняття відзначають чіткість, доступність, зрозумілість викладення нового матеріалу, але не на достатньому рівні використовуються наочності: схеми, малюнки, ілюстрації, дидактичний матеріал. На заняттях ведеться робота щодо реалізації здоров'язберігаючої компетентності: раціонально розподілений час уроку, передбачено проведення фізкультхвилинки, для якої підібрано загальні розвивальні вправи, на покращення кровообігу головного мозку, на формування правильної осанки.

Учитель Казмірук Л.О. для того, щоб зробити урок сучасним, використовує поряд із нетрадиційним методами навчання нові педагогічні методики, інтерактивні технології. Роздумуючи про сучасний урок з основ здоров'я в загальноосвітній школі, педагог визначила деякі провідні ідеї:

- Необхідно змінити роль учня на уроці: з пасивного слухача зробити його активним учасником процесу навчання. У цьому випадку відносини між учнем і вчителем змінюються у бік партнерських, а учень з об'єкта педагогічного впливу перетворюється на суб'єкта навчальної діяльності.
- Навчальним планом передбачено лише один урок основ здоров'я в тиждень, що недостатньо для формування навичок безпечної поведінки та різнобічно розвиненої гармонійної особистості. У зв'язку з цим виникає проблема збільшення інтенсивності уроку, його насиченість.

Одним з способів вирішення цього завдання можуть стати сучасні інформаційні технології.

- Існує протиріччя між технологічної середовищем, що оточує дитину в побуті, наявністю високотехнологічних звуко-та відео-пристроїв (DVD, mp3-плеєрів, мобільних телефонів, комунікаторів, КПК тощо) і технічним забезпеченням освітнього простору школи (зокрема уроку ОЗ).

Отже, однією з умов успішного навчання основ здоров'я, безсумнівно, є якість використовуваних на уроках комп'ютерної техніки, що дозволяє досягти бажаного результату.

Однією з найважливіших складових успішного навчання є мотивація учня. Використання сучасних інформаційних технологій на уроках основ здоров'я робить навчання яскравим, таким, що запам'ятовується, цікавим для учня будь-якого віку, формує емоційно позитивне ставлення до предмета.

Учителям основ здоров'я у подальшому необхідно працювати над поповненням дидактичного та роздаткового матеріалу з предмета «Основи здоров'я», звернути увагу на використання інформаційно-комп'ютерних технологій, використовувати інтерактивні методи навчання та форми проектної діяльності на уроках з основ здоров'я.

Рекомендації:

1. Удосконалювати форми та методи роботи з учнями на уроці, враховуючи вікові особливості та рівень підготовки учнів.
2. Учителям основ здоров'я:
 - продовжувати роботу з формування відповідної лексики з предмета та розвитку здоров'язбережувальної компетентності учнів;
 - активізувати роботу щодо використання інформаційно-комп'ютерних технологій на уроках;
 - посилити роботу з обдарованими учнями.